

LÄS & SKRIV

2/2025

En tidning från Dyslexiförbundet
och Skrivknuten | ÅRGÅNG 27

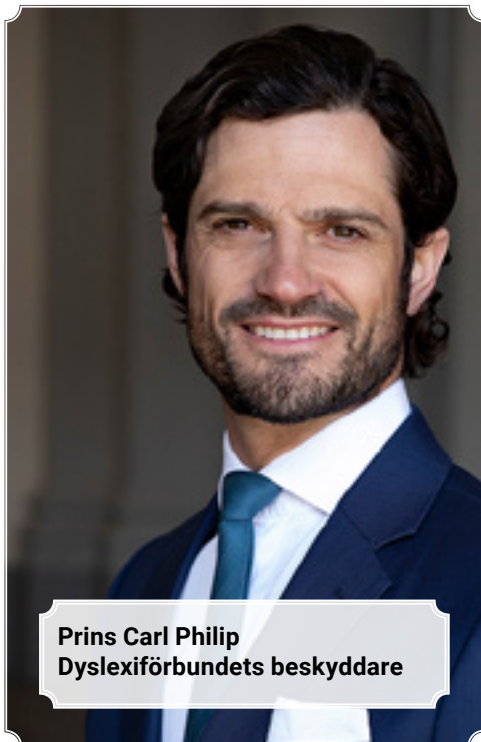
**Dyslexin
hindrade inte
Pernilla från att
bli akademiker**

Sid 12–14

Dags att nominera till kongressen i höst sid 3

Tema: högläsning sid 4–7

Bildreportage från SETT-dagarna sid 8–9

Prins Carl Philip
Dyslexiförbundets beskyddare

Innehåll

Först om främst sid 3

Tema

Högläsning sid 4–7

Nyheter

Bildreportage från
SETT-dagarna sid 8–9

Fackförbundet LO fick hjälp att
skriva mer begripligt sid 10

Porträttet

Pernilla Söderberg sid 12–14

Nyheter

Notiser sid 15

Matilda och Tilda talade
neurodiversitet med
företaget EY sid 16

Arvid Roos-Isaksson
i Tjeckien sid 16

Kulturtips sid 17

”Det var dags för en bok
om dyslexi” sid 18

Fråga Skrivknuten sid 20

Förbundssidorna sid 22–23

Omslagsfoto: Elisabeth Wallin

Låt oss ses och läsa högt för varandra!

Man kan läsa på olika sätt. Man kan läsa med ögon, öron och fingrar. Man kan även läsa tyst för sig själv, eller som jag föredrar, ha en talbok och pappersbok i handen och följa med i texten. Någon annan kanske tycker bäst om att bara läsa en talbok.

Så hur vi läser är lite olika, beroende på vem vi är och vad vi läser. Läser jag en faktabok vill jag absolut ha pappersboken i handen och talboken i öronen. Läser jag deckare räcker det med att läsa talboken med öronen. Det är mycket viktigt att vi säger att vi läser talböcker. För det är mitt sätt att läsa. När man läser en talbok läser man skriven text. Lyssnar man på radio så lyssnar man på tal, inte skriven text. Så därför blir det mycket konstigt om man pratar om att man lyssnar på en talbok eller säger att man “lyssningsläser”.

Jag lyssnar inte på talböcker. Jag läser talböcker! Däremot händer det att jag lyssnar på radio. Då händer någonting annat inuti mitt huvud, ett mer passivt lyssnande.

Att läsa en talbok är mer aktivt läsande, på samma sätt som att det finns väldigt många personer som faktiskt läser pappersböcker med ögonen, eller punktskriftsböcker med fingrarna. Ett annat sätt att läsa, som också är väldigt trevligt, är att läsa gemensamt. Det innebär att någon läser för dig eller att du läser tillsammans med någon. När vi tänker på högläsning tänker vi oftast på barn.

Vi läser högt för ett litet barn som själv inte kan läsa. Jag tycker att högläsning mycket väl även kan vara för äldre barn och vuxna. Jag älskar till exempel när min man läser högt för mig ur en bok eller tidning. Efteråt kan vi prata om vad vi har läst och då har vi fått en gemensam läsupplevelse som också har blivit lärande.

Jag minns de lektioner som jag älskade mest i skolan. Det var när läraren läste ur en högläsningbok. Vi elever satt där och lyssnade och en del satt även och ritade. Det var helt underbart, man längtade till de lektionerna. Jag minns fortfarande en bok som min lärare läste högt för oss: Sotarpojken av Lisa Tetzner.

Att läsa tillsammans ger ju också en upplevelse av att uppleva något tillsammans, som man sedan kan diskutera och minnas och ha ett gemensamt fint minne av. Även detta, att många träffas i bokcirklar, är ju en form av gemensamhetsläsning.

Högläsning ger gemenskap. På en del vårdboenden läser personalen högt för dem som är sjuka eller äldre. Jag tycker att vi oftare borde träffas och läsa högt för varandra. Istället för att gå på bio tillsammans skulle vi kunna träffas och läsa en bok tillsammans! Sedan kan vi diskutera innehållet och få en gemensam läsupplevelse. Och kom ihåg då att du kan läsa boken på olika sätt, med öron, ögon eller fingrar.

Inger Rålenius Vice ordförande i
Dyslexiförbundet.
inger.ralenius@dyslexi.org

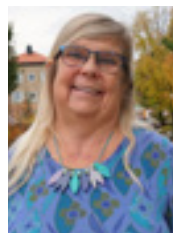

Bild: Ester Hedberg

Redaktionen

Tidningen ges ut av
Dyslexiförbundet
Org nr. 857204-1930

Adress: Spånga Torgväg 4
163 51 Spånga, 08-665 17 00

E-post: forbundet@dyslexi.org

Redaktionen:
Marja Beckman. E-post
marja.beckman@dyslexi.org
redaktion@dyslexi.org

Ansvarig utgivare:
Torbjörn Lundgren

Antal utgåvor: 4/år

Upplaga: 10 000 ex.

Redaktionsråd: Torbjörn
Lundgren, Marja Beckman,
Sara Rydin, Fredrik Sköfman,
Rio Hellgren, Elisabet Wallin
och Inger Rålenius.

Tryck: Bold Printing Mitt,
Sundsvall

Annonser: Fredrik Sköfman
076-145 09 77
annonser@dyslexi.org

Produktion: Marie Göransson
070-258 45 38
marie.goransson@dyslexi.org

Miljöcertifierade:
Enligt ISO14001.
Cert nr. 1410718
ISSN: 1104-8808

Nästa nummer:
Vecka 38-39 2025

Insänt material: Hör gärna av
dig till redaktionen med
synpunkter och debattinlägg.
Redaktionen ansvarar inte för
insänt och ej beställt material.

Medlemmar kan lyssna på
Läs & Skriv via
medlem.dyslexi.org.

Prenumeration: 265 kr/år.
Rabatter för flera tidningar.
Beställ på förbundskansliet
08-6651700.

Prenumerationsärenden
forbundet@dyslexi.org
Vid utebliven tidning,
adressändring mm,
kontakta förbundskansliet
08-665 17 00.

Fler använder hjälpmedel – men dyskalkyli är bortlömd

I Dyslexiförbundets undersökning bland 56 lärare och annan skolpersonal svarade en majoritet att de ger extra stöd till elever med läs-, skriv- och räkneshögheter. De största bristerna gäller hjälp för elever med dyskalkyli.

I samband med SETT-dagarna i Stockholm gjorde Dyslexiförbundet en undersökning om stödet till elever med läs-, skriv- och räkneshögheter. Vi fick 56 svar. De flesta som svarade arbetade inom antingen grundskola, gymnasium eller vuxenutbildning.

32 av 40 inom grund- och gymnasieskola uppgav att deras

elever får det stöd de behöver på digitala nationella prov. 46 personer uppgav att de tror på fler digitala hjälpmedel för elever med läs-, skriv- och räkneshögheter.

“Det är väldigt positivt, men är kanske också ett utslag av att en hel del svarande var positiva till hjälpmedel och teknik generellt”, kommenterar Dyslexiförbundets kommunikator Sara Rydin.

På frågan “vilka elever får talböcker i din skola?” svarade 10 att tillgången styrs av antingen skolans utredning eller logopedutredning. Detta trots att lagen säger att alla elever ska få stöd även utan utredning.

17 svarade att alla deras elever får talböcker. “Men, det är ett problem

eftersom talböcker framställs under förutsättning att bara de som har en läsnedsättning ska använda dem. En sak som inte framgår här är om de svarande vet skillnad på talbok och ljudbok. Lagen gör skillnad på dem, och medan talböcker är till för dem med läsnedsättning så är ljudböcker till för alla”, kommenterar Sara Rydin.

När det gäller dyskalkyli är bilden mer dyster. Endast 18 säger sig ha hjälpt elever med stöd, medan 31 aldrig gjort det – eller tror sig aldrig ha haft elever med diagnosen.

“Det är nedslående. Här kan det vara så att läraren aldrig undervisat i matematik och felaktigt tror att dyskalkyli bara märks i det ämnet. Alternativt så undervisar läraren i matematik men tror inte att diagnosen finns”, menar Sara Rydin.

Få nämner AI som stöd, trots att det kan vara ett kraftfullt verktyg för att bryta ner matematiska uppgifter.

Text: Marja Beckman

Foto: Marja Beckman

Arvid Roos Isaksson möter besökare på SETT-dagarna 2025.

I höst blir det kongress igen

Den 18–19 oktober är det åter dags för Dyslexiförbundet att ha kongress! Den kommer att äga rum på Scandic Star i Sollentuna, Stockholm.

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ och hålls vart tredje år. Här samlas ombud i distrikten, förbundsstyrelsen och förbundets

revisorer för att dra upp riktlinjerna för kommande års verksamhet.

Den 1 juni är sista datum för att nominera till valberedningen, anmäla ombud och skicka in motioner.

Valberedningen kontaktar du via mejl till valberedningen@dyslexi.org. Ombud och motioner anmäls till forbundet@dyslexi.org.

Vad handlar det om?

- Reportaget handlar om högläsning.
- Några personer berättar hur de lättast tar till sig text.

Röster om högläsning

Hur man tar till sig text är individuellt. En del behöver läsa text högt, andra måste läsa tyst för att kunna ta till sig innehållet. Genomtänkt högläsning kan ha stor betydelse för personer med lässvårigheter.

Prins Eugens Waldemarsudde, oktober 2024. Det är Dyslexivecka och en dyslexipanel sitter uppradad i ett av de vackra rummen. Moderatoren Matilda Westerman ber panelen om den perfekta argumentationen mot dem som envisas med åsikten att läsa med öronen inte är riktig läsning.

– Jag tror man tänker på talböcker som att de är en passiv grej. Det kan stämma med vissa böcker då inläsaren är väldigt bra och man vill lyssna på normal hastighet, innehållet är färdigtuggat. Men när du ska läsa en faktatung bok fungerar inte en vanlig talbok. Då kanske du måste lyssna på stycket flera gånger, först en

gång i hög hastighet och sedan backa tillbaka för att lyssna igen. Jag tror att många tror att man lyssnar från början till slut, men så är det inte, sa paneldeltagaren och entreprenören Tor Ghai.

Tor Ghai är skaparen bakom tjänsten TorTalk, en digital tjänst som läser upp text i valfri hastighet. I panelsamtalet sa han också att många tror att lyssning skulle innebära att man inte utvecklar “riktig” ögonläsning.

– Jag har utvecklats från en grav dyslektiker till mild dyslektiker. Det är för att jag tagit till mig böcker med öronen, sa han.

I panelen satt också Inger Rålenius som är vice ordförande i Dyslexiförbundet. Även hon har dyslexi. När hon läser med ögonen vill hon ibland mumla fram texten högt för sig själv.

– Jag tycker det är svårt att koncentrera mig och jag förstår inte innehållet när jag läser tyst. Om jag mumlar hör jag vad jag läser, säger hon.

Ingers man Thomas har inte dyslexi. När han läser högt för barnbarnen kan Inger också sätta sig och lyssna och fångas av de spännande historierna.

– Efteråt kan jag säga: Åh vad spännande det var, och då vet min man inte vad han har läst, han glömmer att tänka på handlingen när han läser högt, berättar Inger.

I Sveriges radios program “I hjärnan på Louise Epstein” säger kognitionsvetaren Betty Tärning från Lunds universitet att det krävs mer träning för hjärnan att läsa med ögonen än med öronen. Att lyssna ökar risken för att tankarna svävar iväg.

Foto: Marja Beckman

På Dyslexiveckan 2024 bestod panelen av Martin Tirén, Inger Rålenius, Tor Ghai och Hillevi Andreasson. Moderator var Matilda Westerman. Olika sorters läsning var ett samtalsämne.

Men det är också skillnad på att lyssna på inläst text och på någon som läser högt och följer upp texten med frågor och diskussioner.

I detta nummer av Läs & Skriv har vi samordnat temat med vår systerförening, Svenska Dyslexiföreningen. Deras tidskrift "Läs- och skrivsvårigheter & Dyslexi" är också aktuell med ett temanummer om högläsning.

En artikel i Dyslexiföreningens tidning lyfter bland annat de resultat som högläsning kan ha på yngre elever. Artikeln är skriven av Michael Tengberg, professor i pedagogiskt arbete vid Karlstads universitet, och Malin Granström, lärare vid Eda kommun.

De skriver att högläsningen gör det möjligt för elever som har läs- och skrivsvårigheter att koncentrera sig på innehållet i texten istället för att kämpa med avkodningen. Högläsning gör att eleven kan ta till sig mer avancerad text än vad eleven själv kan läsa med ögonen.

Artikelförfattarna skriver också att alltför stor fokus på tyst läsning kan leda till en nedåtgående spiral för elever med lässvårigheter. Om läraren istället ibland läser högt för klassen kan även elever med svårigheter få tillgång till "skriftspråkets mer abstraherande, informationstättare och mer avancerade ordförråd liksom dess komplexare satsbildning".

Därför är genomtänkt högläsning ännu viktigare för elever med lässvårigheter än för dem som redan läser bra på egen hand, menar Tengberg och Granström.

Läs mer om Svenska Dyslexiföreningen på www.dyslexiforeningen.se.

Text: Marja Beckman

Med hjälp av högläsning kan de elever som har lässvårigheter koncentrera sig på innehållet i texten istället för att kämpa med avkodningen. Foto: Adobe Stock

Malin Jakobsson föredrar att läsa text högt för sig själv. "Jag tyckte om mässandet", säger hon.

Rytmen hjälpte Malin att koncentrera sig

När Malin Jakobsson som tonåring försökte läsa tyst kunde hon inte ta in textens innehåll. Hon tyckte inte om att läsa.

När hon istället började läsa högt hjälpte rytmen i texten henne att koncentrera sig.

– Jag tyckte om mässandet, det lät härligt, berättar hon.

Under hela skoltiden läste Malin texter högt – "morsan och farsan höll på att bli galna" – och det gav resultat. Hon fick riktigt bra betyg.

En förklaring till att hennes svårigheter att koncentrera sig fick hon när hon som 42-åring fick en ADHD-diagnos.

Malin Jakobsson minns att hon var bra på att memorera text och lärde sig låtarna i Melodifestivalen utantill. Förmågan att memorera text har hon haft stor nytta av i yrkeslivet. Hon har jobbat med barnteater och barn-tv och kallar sig idag journalist, producent, poet och "tragibuskis-artist".

Text: Marja Beckman

Eva föredrar skriftliga instruktioner

Eva tycker att det är svårt att ta till sig och minnas muntlig text.

– **Jag föredrar skriftliga** instruktioner, då kan jag gå tillbaka och leta efter information i texten. När jag läser styr jag bättre med ögonen, säger Eva, som vill vara anonym.

När hennes barn var mindre och hon läste högt för dem hade hon svårt att minnas innehållet i texten. Att ta till sig text i ljudböcker är också knepigt, tycker hon.

Hon minns en gång när hon försökte lyssna på Oscar Wildes "Dorian Grays porträtt", uppläst av skådespelaren Rikard Wolff. Wolff var känd för sin

mörka, intagande röst, men Eva upplevde att rösten tog över. Hon kom på andra tankar och missade detaljer i texten.

Eva funderar på om hennes svårigheter har att göra med en tidigare utmattning eller med hennes ADHD.

I vissa sammanhang, till exempel på föreläsningar och möten, blir hennes lyssningsförmåga bättre om hon samtidigt sticker eller gör något annat med händerna. Det är inte ovanligt att den som har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning behöver göra något med händerna för att kunna hålla energinivån och koncentrationen uppe. Därför är det vanligt att exempelvis psykologer och specialpedagoger ser till att stressbollar, "fidget spinners" och andra verktyg finns tillgängliga på mottagningar och i klassrum.

Text: Marja Beckman

Vad handlar det om?

- Veronica Sarge Cech är samtalsledare inom Shared reading.
- Shared reading är högläsning där alla kan vara med.

Hon håller läsecirklar där alla kan vara med

Shared reading är en högläsningss metod som skiljer sig från vanliga bok- och läsecirklar. Endast handledaren behöver komma dit förberedd. Det gör att alla kan vara med, oavsett förkunskaper och läsförmåga.

Veronica Sarge Cech är till vardags skolbibliotekarie i Sölvesborgs kommun. Hon kom i kontakt med metoden som kallas shared reading (läsning tillsammans) när hon arbetade som universitetslärare på Linnéuniversitetet.

Just nu är hon aktuell med handboken "Läsa tillsammans! – Shared reading för skolåldern".

man känner att man "borde" säga något "smart". Eftersom enda kravet på deltagarna i Shared reading-grupperna är att dyka upp sänks förväntningarna och prestige.

– Jag upplever att man kan öppna upp för diskussioner på ett annat sätt än vanliga bokcirkel. Samtalen sänker tröskeln för att prata om andra saker, som vad som händer runtomkring oss och hur vi mår. Vi kan komma in på ämnen som källkritik och var man söker information.

Samtalen är alltid tydligt strukturerade.

– I början av varje tillfälle går jag igenom reglerna. Jag berättar att vi läser texten en eller två gånger. Om man vill läsa med går det bra. Det är också okej att sitta tyst hela passet, berättar Veronica Sarge Cech.

Text: Marja Beckman

Den vänder sig främst till dem som jobbar inom skolan och biblioteken. I alla klassrum finns barn som är på olika läsnivåer. Den gemensamma högläsningen kan öka läsförståelsen samtidigt som alla blir inkluderade.

Sedan Veronica Sarge Cech utbildade sig till certifierad samtalsledare har hon lett läsgrupper för personer i många olika åldrar. Några exempel är äldre människor med varierande grad av synfel, föräldrar till barn inom npf-spektrumet och hemmakämpande barn på Åland.

– Det är extremt fascinerande att höra hur olika texterna jag läser upplevs. Om jag läser samma text för tre grupper kan de uppfattas som tre olika texter, beroende på var deltagarna befinner sig – stressmässigt eller i olika stadier av livet, berättar Veronica Sarge Cech.

Detta blir extra tydligt när hon bara läser texten utan att berätta vem författaren är eller när texten är skriven.

Hon tycker att metoden öppnar för samtal på en annan nivå än vanliga bokcirkel. När biblioteken anordnar vanliga bokcirkel uppstår ofta ett visst "svinn" på personer som uteblir, exempelvis för att de inte hinner läsa böckerna. Att delta i en bokcirkel kan innebära en känsla av prestationskrav,

Grundaren av begreppet Shared Reading heter Jane Davis och bor i Liverpool. Jane Davis hade en jobbig barndom och rymde hemifrån som 12-åring. Som vuxen fann hon mening i litteraturen.

Boken "Läsa tillsammans! – Shared reading i skolåldern" är utgiven av Hegas förlag.

Veronica Sarge Cech

Tack för alla möten på SETT-dagarna!

Dyslexiförbundets monter fick många trevliga besök på SETT-dagarna, som ägde rum i Kistamässan den 8–10 april. SETT står för “Scandinavian Education Technology Transformation” och är en årlig mässa om innovation och livslångt lärande.

Många besökare stannade till vid vår monter för att de själva, eller deras barn, hade dyslexi eller dyskalkyli. Andra arbetade inom skola och utbildning och sökte information om sina elever. Besökarna togs emot av kanslipersonal och volontärer från Dyslexiförbundet.

Dyslexiförbundets medarbetare deltog också vid ett par evenemang, och deltagarna uppmanades att skicka in nomineringar till Dyslexipriset 2025. På sidan 3 finns också resultaten från den enkät om digitala hjälpmedel som gjordes bland besökarna.

Foto: Evalena Habel

Tack till alla som stod i vår monter på SETT! Från vänster, längst bak: Arvid Roos-Isaksson, Julia Imner, Sara Rydin, Helene Kindstedt, Fredrik Skölfman, Ulrika Ekman, Margareta Karlsson, Marja Beckman. Längst fram: Cecilia Tóth-Kósa (i gult) och Inger Rålenius.

Diskutera talsyntes kan vi göra i timmar. Det kanske inte andra har så stort intresse för.

Annika Jönsson, specialpedagog på Skoldatateket i Ängelholm, berättade vid ett seminarium om ett nätverk för skoldatatek. Skoldatatek finns i många kommuner och ger elever med behov tillgång till assisterande teknik.

Foto: Marja Beckman

På mässans tredje och sista dag besökte Dyslexiförbundets kommunikatör Sara Rydin Skolons monter. Hon talade om digitala hjälpmedel för elever med dyskalkyli.

Foto: Marja Beckman

Arvid Roos-Isaksson och Matilda Ehinger stod i montern på torsdagen. De har båda dyslexi och kunde berätta för besökarna om sina erfarenheter.

Foto: Marja Beckman

Inger Rålenius, vice ordförande i Dyslexiförbundet, tillsammans med Julia Imner från förbundets nya grupp med unga vuxna.

Foto: Marja Beckman

”Det är enormt viktigt med tidiga insatser, både för motivationen och för inläringen”, sa språkforskaren och logopeden Anna Eva Hallin som i sitt föredrag beklagade att många skolor har en ”vänta och se-mentalitet” när det gäller barn i riskzonen för läs- och skrivsvårigheter.

Foto: Zoe Westrup

Nomineringen till Dyslexipriset 2025 öppnades i samband med SETT. Priset hyllar personer, föreningar och organisationer som gör en verklig skillnad för alla som har dyslexi, dyskalkyli och andra läs-, skriv- och räkningsvårigheter. Bilden visar Helene Kindstedt med Gita Chireh från Everway.

Foto: Marja Beckman

Ingela Korsell är en av författarna till de populära PAX-böckerna för mellanstadiebarn. Hon är också lärare. Hennes föredrag hade titeln ”Så skapar du en läsande klass”. Några av tipsen löd: Ge barnen tillgång till olika typer av texter – både skönlitteratur, faktatexter, hybridböcker och elevernas egna texter. Läs högt och ha textsamtal. Ha bedömningsfria läszoner med fokus på frivillighet, lust och nyfikenhet. Och varför inte en flashmob för läsning?

Vad handlar det om?

- Fackförbundet LO tog hjälp av Dyslexiförbundet och Begripsam för att skriva mer begripligt informationsmaterial.
- Läs & Skriv deltog på en workshop med en panel som själva har funktionsnedsättningar.

Sara Rydin (till vänster) var en av dem som ledde samtalet. Panelen bestod av personer med olika funktionsnedsättningar.

Fackförbundet LO fick hjälp att skriva mer begripligt

Fackförbundet LO har många medlemmar med läs-, skriv- och räknesvårigheter. För att nå ut måste deras informationsmaterial vara begripligt för alla. Därför har LO tagit hjälp av Dyslexiförbundet och företaget Begripsam.

I februari anordnade Dyslexiförbundet och Begripsam en workshop där ett dokument från LO granskades av en utvald panel. Alla i testpanelen har funktionsnedsättningar som försvårar möjligheten att ta till sig text.

Deltagarna delades in i två grupper och alla talade fritt om hur de uppfattade informationsdokumenten som hade titeln "Välfärden ska fungera". Dokumentet är tänkt att vara en lättillgänglig sammanfattning av en längre rapport.

– Det vi gör måste ju bli begripligt så att alla kan ha glädje och nytta av det. Annars blir det värdelöst. Varje gång

man får något i handen som man inte fattar blir man mindre. Och det vi inte behöver är människor som känner sig mindre, sa Jonas Wall, kommunikatör på LO.

Pandeldeltagarna hade mycket att säga, och för de två LO-tjänstemännen handlade workshoppen framför allt om att lyssna. Allt från rubrikerna och citaten till texternas omfång och styckeuppdelning diskuterades.

Deltagarna tyckte det var oklart vem dokumentet riktade sig till. Rubriken "Välfärd till alla som behöver" kritiserades. Vem behöver, vem behöver inte? Den uppfattades som otydlig.

Flera deltagare påpekade att texten i dokumentet inte hängde ihop. "Flera meningar kändes lösryckta och övergångar mellan stycken kändes ofta inte naturliga", kommenterade någon.

Vit text och versaler på startsidan gjorde det svårt att läsa. "Som

dyslektiker måste jag läsa varje bokstav och det blir jobbigt när jag inte ser ordentligt när det är en bild bakom", sa en av deltagarna.

Jonas Wall och Magnus Nilsson var mycket nöjda efteråt.

– Ni är precis så omedelbara som vi behöver bli i våra texter och filmer, sa Jonas Wall.

Text och foto: Marja Beckman

Citat från workshoppen

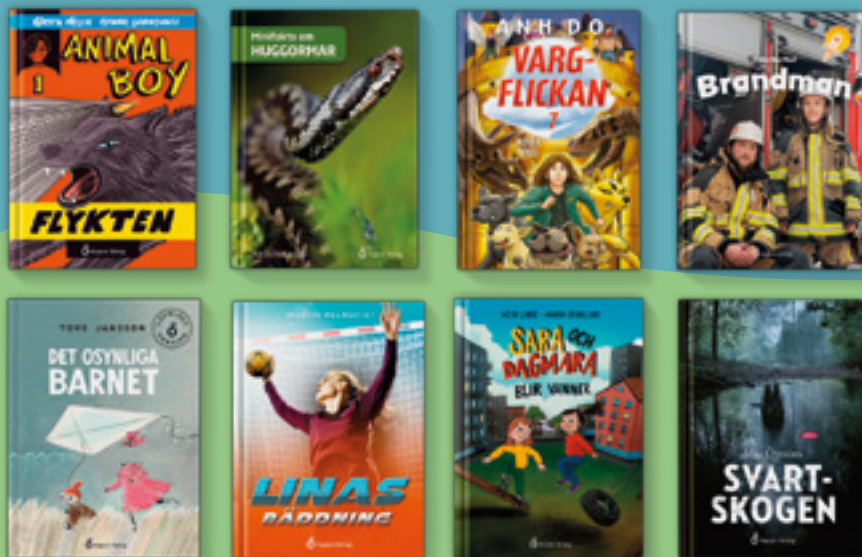
"Jag tycker inte om när det är för mycket mellanrum mellan raderna. Då ser det ut som om det är mycket mer text än det egentligen är, det ser ut som om hela sidan är full med text."

"Det behövs fler styckeindelningar. Jag orkar bara läsa ett par rader, sedan blir jag trött på texten."

"[Huvudrubriken] är svår. Man får bara frågor istället. Rubriken är som en vision."

Lättlästa böcker som välkomnar alla läsare!

Vi har lättlästa böcker som passar barn, unga och vuxna oavsett läsförmåga, för att alla har rätt att uppleva riktig läsglädje.

Lättläst
för livet

Gratis
arbets-
material
att ladda ner!

nypön vilja
förlag förlag
En del av Studentlitteratur

För barn
6-8 år

Lästräna hemma med Steg för steg

Steg för steg är pedagogisk lästräning i hemmet för 6-8-åriga barn där du som förälder leder barnet genom strukturerade språkövningar.

Materialet är särskilt utvecklat för barn som befinner sig i riskzonen för att utveckla läs- och skrivsvårigheter och barn med dyslexi, och som därför behöver systematisk och strukturerad lästräning.

Steg för steg är framtaget av Elisabeth Marx och består av:

- Handledning för föräldrar – en praktiskt inriktad bok att följa från första sidan och framåt med tydliga instruktioner och färdiga övningar.
- Barnets arbetsbok – innehåller lekfulla moment där barnet får arbeta aktivt med att koppla ihop språkljud med alla bokstäver.
- 50 färgglada kort med fina illustrationer.
- 116 kort med små och stora bokstäver.

Steg för steg finns att köpa online, exempelvis på bokus.com eller funkamera.se.

hogrefe

Hogrefe Psykologiförlaget har en lång tradition av att utveckla, anpassa och publicera psykologiska test och metoder baserade på forskning och vetenskap.

Vad handlar det om?

- Pernilla Söderberg har dyslexi och jobbar idag på Linnéuniversitetet.
- Hon utbildar lärare och är engagerad i dyslexirörelsen.

”Barn behöver vara trygga för att kunna lära sig”

Dyslexin har inte hindrat Pernilla Söderberg från att bli akademiker. Hon är utbildad lärare och har arbetat som rektor på en skola hon själv var med och startade. Numera är hon universitetsadjunkt och lärarutbildare. Hon är även Dyslexiförbundets representant i EDA, European Dyslexia Association.

Pernilla tar emot mig i Linné-universitetets ljusa lokaler. Vi är i Växjö som också är staden där Pernilla är uppvuxen. Hon har även tillbringat många år i norra Sverige. Men till det kommer vi senare. Vi slår oss ner i hennes ljusa arbetsrum och tar det från början:

– Jag tyckte om skolan och betraktades som en duktig skolflicka. Men jag märkte tidigt att det tog längre tid för mig att läsa än för mina klasskompisar. Så till slut började jag vända blad för att de andra gjorde det. Fast jag inte hade hunnit läsa färdigt. När engelskan kom in som ämne i tredje klass blev det uppenbart att den var svårare för henne än för kamraterna. Stavningen gick inte heller att få till. När Pernilla började mellanstadiet konstaterade hennes lärare, utan någon negativ värdering, ”men du är ju ordblind!”.

En bidragande faktor till att Pernilla ändå klarade sig så bra var stödet

hemifrån. Hon var enda barnet och tillsammans med sin mamma satt hon och traggade läxor efter skolan. Pernilla beskriver en engagerad mamma vars devis var ”det blir väl alltid nåt råd” och en uppmuntrande och påhittig pappa som helst inte läste men ständigt ville lära sig nya saker.

– Det var så lyxigt att jag hade det goa stödet. Framför allt fick jag med mig känslan av att jag alltid dög, men också att det var viktigt att försöka så gott man kunde. Något annat jag fick med mig var alla människors lika värde. Det har präglat mig jättemycket.

Trots att hon fick med sig både studiehjälp och självkänsla hemifrån har det inte varit en spikrak väg till hennes nuvarande yrke, universitetsadjunkt. Under grundskoletiden hade hon mestadels engagerade och uppmuntrande lärare. Men en grupp stack ut – språklärarna. En del av dem var varken speciellt snälla eller kunniga om dyslexi. Har du redan svårt att läsa och skriva är det en utmaning att göra det på ett främmande språk.

Så efter gymnasiet var känslan ”jag ska aldrig mer plugga!” Istället började hon jobba på en elektronisk fabrik. Men något drog henne tillbaka till studierna. 1986 började hon Komvux för att kanske bli ingenjör så småningom. Nu fick hon desto mer uppmuntran, och uppmaningen: ”ska inte du bli lärare?”

Sagt och gjort, hon sökte lärarutbildningen i Växjö och kom in. Snabbspolar vi framåt så kommer vi till Edsele 1993. Där i norr hade Pernillas släkt sina hemtrakter, och dit flyttade hon med sin familj. Under åren som följde hann hon med mycket. Som att starta en förskola och ombilda den nedläggningshotade byskolan till ett kooperativ, som hon så småningom blev rektor för.

Men hon började som lärare. Under lärarutbildningen hade hon många gånger ställt frågan: ”Hur gör eleverna för att knäcka läskoden? Ofta hade hon fått svaret ”det kommer av sig självt”.

– Men hur skulle det komma? Det var uppenbart att det inte gällde alla.

Nu när Pernilla var ansvarig för sin första egna klass, ville hon verkligen veta och förstå hur hon skulle hjälpa eleverna med läsinläringen. Hon tog kontakt med Idor Svensson och Christer Jacobsson. De hade hållit en kurs om dyslexi under lärarutbildningen, som fått henne själv att inse hur mycket hennes egna läs- och skrivsvårigheter fortfarande påverkade henne.

Nyfikenheten och viljan att hjälpa drev henne vidare. Efter en kurs i tal- och språkutveckling 1994, började hon utveckla läsinlärningsarbetet med stöd i den nu så väletablerade Bornholmsmodellen. Först tillsammans med läraren i

Jag märkte tidigt att det tog längre tid för mig att läsa än för mina klasskompisar.

förskoleklassen på den egna skolan, sedan i fler skolor och förskolor i kommunen. Under en föräldraledighet kom hon i kontakt med professor Åke Olofsson vid Umeå universitet. 1997 blev hon forskningsassistent i ett av hans projekt om läsinlärning och läs- och skrivsvårigheter.

Hon fortsatte under hela sin tid i Norrland att intressera sig för att utveckla arbetssätt för att alla elever skulle få chans att lyckas med läsinlärningen. Hon tog bland annat kontakt med Ingegerd Hemmingson, Sonja Rockberg och Maj-Gun Johansson, vid Läspedagogiskt centrum i Östersund. Deras systematiska material och arbetsmetoder vill hon framhålla som särskilt framgångsrika

– Det de lyfte redan för trettio år sedan, är det som det idag pratas om som mest framgångsrikt för läsinlärningen, det vill säga Phonics.

I rollen som lärare och forskningsassistent insåg Pernilla hur viktigt det var att på ett mer genomtänkt sätt att följa upp elevers läsutveckling. Hon fick även gehör hos rektorer i hemkommunen. Det ledde till uppdraget att vara med och utveckla och införa ett kartläggnings- och uppföljningssystem, Röda tråden, för alla barn och elever från fem år till gymnasiet i Sollefteå kommun. Berörd personal utbildades och 2004 hade det införts i alla verksamheter.

Året därefter, 2005, tog familjen beslutet att flytta tillbaka till Växjö. Pernilla fick en adjunktstjänst på Linnéuniversitet och har varit knuten dit sedan dess. Hon undervisar främst på kurser om läsinlärning och lässvårigheter/dyslexi samt om skolutveckling och ledarskap för de som ska bli rektorer. Hon tycker det är viktigt att människor med olika perspektiv ska få möjlighet att mötas och lära av varandra och att kompetens tas tillvara i verksamheterna.

Under åren har Pernilla varit delaktig i och drivit skolutvecklingsprojekt i både södra och norra Sverige. Hon har varit engagerad i både Dyslexiföreningen och Dyslexiförbundet och sitter nu i förbundets styrelse. Sedan 2013 är hon även Sveriges representant i EDA, European Dyslexia Association där hon under flera år har varit vice ordförande.

fortsätter på sid 14 »

Hennes drivkraft är tydlig:

– Jag återkommer hela tiden till det jag hade med mig hemifrån – alla människors lika värde. Jag såg hur missförstådda klasskompisarna blev och hur de fick kämpa. Jag fick ju själv kämpa. Men eftersom jag hade stöd hemifrån, klarade jag mig trots allt ganska bra. Som lärare är det så viktigt att lära sig att förstå och respektera elevernas utgångssituation.

Pernilla betonar hur viktigt det är att se till helheten runt en elev som har svårt att lära sig läsa. Barn behöver vara trygga för att kunna lära sig. De behöver goda relationer till både jämnåriga och vuxna för att de ska våga och orka arbeta med det som är kämpigt. Särskilt när de kanske inser att det är svårare för dem än för sina klasskamrater.

En annan motiverande faktor för Pernilla är att det måste finnas ett syfte och en mening med det man gör. Det gäller att veta vad som är lätt och svårt i läsinlärning och hur man kan möta de olika eleverna med rimliga och vettiga uppgifter utifrån sina förutsättningar. Pernilla berättar att det är detta som hon håller på att skriva om i sin avhandling.

Men hur har hon själv gjort för att ta sig dit hon är idag? Universitetslärare – ett yrke där att läsa och skriva är själva grundbulten, hur fixar man det när man själv har dyslexi? – Jag är nog lite för envis för mitt eget bästa! säger hon och ler. Men doktorsavhandlingen har jag inte hunnit klart med. Allt annat har tagit så mycket tid och känts viktigare. Det ska vi nog vara tacksamma för.

Det är en diger insats Pernilla gjort de senaste trettio åren. Avhandlingen blir säkert klar tids nog.

Text och foto: Elisabet Wallin

”Man måste veta varför man gör det man gör...”
Lärande måste vara meningsfullt, det upprepar Pernilla ständigt för sina studenter på speciallärarutbildningen. Tavlan är en gåva från några av dem.

Träna basfärdigheter i matematik med Abacusa!

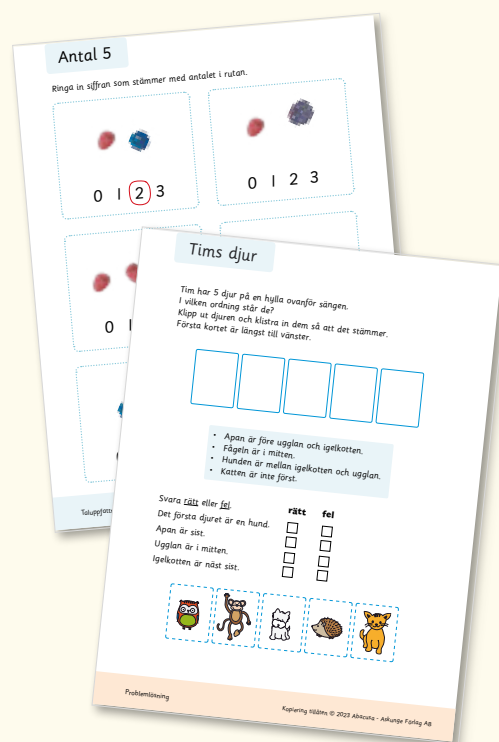
- Kopieringsunderlag
- Tydlig layout
- Ingen årskursbeteckning
- Kopplad till Lgra22
- Lärarhandledning

På Abacusa hämtar du de kopieringsunderlag du behöver till dina elever. De passar bra när du vill individualisera undervisningen.

Kartläggningmaterialet **Målet i sikte** Anpassad grundskola åk 1–3 finns också att hämta på Abacusa.

Skaffa en årsprenumerations och få tillgång till allt material.

Läs mer på www.abacusa.se eller www.askunge.se

ABACUSA

www.abacusa.se

Tidiga insatser för läsning och räkning ger resultat

Genom att undersöka två slumpmässigt utvalda grupper med barn i riskzonen för läs-, skriv- och räknesvårigheter och jämföra dem med varandra, kunde forskarna se att tidiga insatser ger effekt. Den grupp som fått tidiga insatser istället för "vanlig" undervisning visade högre resultat inom alla områden som mättes. Bäst blev resultaten i ordigenkänning.

Hanna Lindström-Sandahl är universitetsadjunkt på Linköpings universitet, med inriktning mot läs och skriv för barn i de yngre läsåldrarna. Hon berättade om projektet på ett webinarium för Dyslexiförbundets medlemmar den 3 april.

Hanna Lindström-Sandahls avhandling heter "Early Elementary School Interventions in Reading and Mathematics".

Mejeripaket tipsar om Dyslexiförbundet

I mitten av maj lanseras Garants nya mejeriförpackningar som är skapade i samarbete med Dyslexiförbundet!

De uppmuntrande texterna handlar bland annat om att våga förverkliga sina drömmar, oavsett om man är bra på att läsa och skriva. På paketen finns också gulliga illustrationer och en qr-kod som hänvisar till Dyslexiförbundets hemsida.

Garant tillhör Axfood-koncernen och varorna säljs i butiker som Willys, Hemköp, Prisextra, Tempo, Handlar'n och Netextra.

Foto: Garant

Nyheter som är lättare att läsa!

- Korta meningar, enkla ord.
- Lyssna och läs varje dag på 8sidor.se
- Tidningen skickas hem varje vecka.

Beställ en prenumeration!

8sidor.se/prenumerera

8 SIDOR

Matilda och Tilda talade neurodiversitet med företaget EY

Två av Dyslexiförbundets yngre representanter, Matilda Davis och Tilda Minhos, gjorde fredagen den 14 mars ett studiebesök på företaget EY. Här rapporterar de från besöket.

Fredagen den 14 mars besökte vi EY:s kontor i Stockholm, där vi träffade Rebecca Nobel, som arbetar som Team Lead på Neurodiversity Center of Excellence at EY.

EY är ett globalt företag som erbjuder tjänster inom revision, skatt, affärsrådgivning och företagsrådgivning. De hjälper företag att hantera ekonomi, förbättra verksamheten och följa regler.

Under vårt besök fick vi en inblick i hur EY inkluderar personer med olika NPF-diagnoser och anpassar arbetet för dem. Bland annat anpassar de sina jobbannonser för att göra det enklare för personer med NPF-diagnoser att söka jobb. Dessutom fokuserar de på

individuella styrkor hos personer med olika diagnoser.

EY värdesätter alla anställda lika, oavsett diagnos. För personer med exempelvis dyslexi ges det ut tydliga direktiv och deadlines. Dessutom ges tid och stöd under arbetsuppgifter, vilket kan inkludera hjälpmedel som förberedelser inför möten eller genomgång av dokument.

De fokuserar mycket på olika hjälpmedel som exempelvis uppläsningssystem, verktyg som minskar stress samt använder sig av olika föremål som bland annat fidget spinners och stressbollar.

På EY har alla en så kallad buddy. Det är en kollega som kan stötta en och ser till att man är okej samt trivs på sin arbetsplats. Dessutom handlar det om att vara omhändertagande och att man ser varandra.

Text: Matilda Davis och Tilda Minhos

Arvid Roos-Isaksson (i mitten) med Shadi Abou-Sahra från Amazon och moderatorn Gregorio Pellegrini.

Arvid Roos-Isaksson i panelen om e-böcker i Tjeckien

Arvid Roos-Isaksson var Dyslexiförbundets representant på den europeiska tillgänglighetsorganisationen IAAP:s konferens i staden Brno i Tjeckien i april.

IAAP står för International Association of Accessibility Professionals. Arvid satt i en panel som handlade om tillgängliga e-böcker.

– Jag fick bra respons på det jag berättade om hur jag som har dyslexi använder e-böcker, berättar Arvid.

Han tycker också att det var lärorikt att träffa människor från många olika länder som hade mycket kunskap och olika erfarenhet av tillgänglig teknik. Han minns till exempel panelmedlemmen Shadi Abou-Zahra jobbade på Amazon och var rullstolsburen. Han hade företagets röststyrda AI-tjänst Alexa i hela sitt hem, något som förenklat hans liv mycket.

Foto: Pixabay

Ny bok undersöker barns läsande

Varför har ungas läsande minskat och vad kan vi göra åt det? På Världsbokdagen den 23 april hölls ett halvdagsseminarium med titeln "Barnet och boken: Perspektiv på ungas läsning" i Stockholm.

Föreläste gjorde forskare, pedagoger, författare och bibliotekarer som alla har skrivit kapitel i en kommande antologi med samma titel som seminariet.

Ett särskilt inspirerande inslag under eftermiddagen kom från Linnea

Lindquist, tidigare rektor på Hammarkullsskolan. Hon berättade om hur hennes satsning på skolbiblioteket förbättrat resultaten i skolan där många elever kommer från läsovana hem. Bibliotekarien Jonna Bruce anställdes med uppdraget att jobba med undervisning och läsutveckling. Undervisningstid för alla klasser schemalades i biblioteket. Dessutom uppmanades lärarna att ha högläsning 45 minuter per dag.

Mats Myrberg, professor emeritus i specialpedagogik och ledamot i Dyslexistiftelsen, bidrog lite senare med ett välbehövligt föredrag om läs- och skrivsvårigheter.

Antologin "Barnet och boken: Perspektiv på ungas läsning" kommer ut på bokförlaget Stolpe den 25 september 2025.

Text och foto: Marja Beckman

Från vänster: Lena Kåreland, professor emeritus i litteraturvetenskap, Linnea Lindquist, rektor, Ann Boglind, lektor i svenskämnets didaktik, samt Patrik Hadenius, dagens moderator.

BOK

Tidiga insatser och barns utbildningsvägar. Inkludering och specialpedagogik

2:a upplagan. En bok om vikten av tidiga insatser för barn med svårigheter. Innehåller praktiska exempel på hur du förenar teori med praktik. Riktat sig till skolpersonal och andra socialpedagogiskt intresserade.

Av: Johanna Lundqvist
Förlag: Natur & Kultur
Utgivningsår: 2025
Form: Tryckt

BOK

Starkare – berättelsen om Rut

Femtonåriga Rut växer upp i en svensk småstad på nittioalet. När hennes mamma går bort förändras allt. Bokens författare har själv dyslexi, och det har även huvudkaraktären Rut i boken.

Av: Sofia Svarfvar
Förlag: Kikkuli Förlag
Utgivningsår: 2025
Form: Tryckt

Text: Elisabet Wallin

FILM

Nya filmer i appen:
www.app.movietalk.nu

Foto: Lisbet Spörndly

Låt hela familjen bli medlem i Dyslexiförbundet 25 kr per person och år!

Visste du att en eller flera personer i din familj kan bli medlem i Dyslexiförbundet för 25 kronor per år? Det är möjligt tack vare att du är ordinarie medlem. Som familjemedlem deltar du gratis på alla våra webinarier. Du får även rabatt på vissa av Folksamns försäkringar.

För att lägga till en familjemedlem: Skanna QR-koden och swisha 25 kr. I Swishs meddelandefält skriver du för- och efternamn på ordinarie medlem samt förnamn på ny familjemedlem.

Dyslexiförbundet
www.dyslexi.org

Vad handlar det om?

- Malin Roca Ahlgren berättar om sin barnbok "Manda & Lelle och den magiska ladan".
- Malin är författare till flera barn- och ungdomsböcker om olika diagnoser och funktionsnedsättningar.
- Detta är hennes första bok om ett barn med dyslexi.

Det var dags för en bok om dyslexi

"Manda & Lelle och den magiska ladan" är en ny barnbok om Manda som går i femman och har dyslexi.

Det är författaren Malin Roca Ahlgrens första bok om dyslexi, men hon har stor vana av att skriva om npf och andra funktionsnedsättningar.

Skolan är jobbig för Manda. Hon hatar den blåa boken som ligger på hennes bänk. Alla kompisar läser den röda boken.

Hennes tillflykt blir morfar Lelle där alla problem försvinner och det skapas magi. När Manda får veta att hon ska göra en dyslexiutredning blir hon orolig, men morfar säger att han hade velat ha en sådan utredning när han var liten.

Malin Roca Ahlgren var utgiven författare när hennes dotter inspirerade henne att börja skriva om barn och unga med npf och andra funktionsnedsättningar. "Manda & Lelle och den magiska ladan" är den tolfte boken i en serie om barnen på Nilaskolan.

Den första boken i serien, "Coolt med ADHD", kom ut 2014. Malin skrev den i första hand för sin dotter. Familjen hade nyligen flyttat från Spanien, och den då tioåriga dottern mårde dåligt. Skolpsykologen rekommenderade dem att söka hjälp hos psykiatri,

och så småningom fick dottern en ADHD-diagnos.

– Hon blev ledsen och jag tänkte att det kanske fanns en barnbok som jag kunde läsa för henne, men jag hittade ingen. Då tänkte jag att jag skriver en själv, berättar Malin Roca Ahlgren.

– Dottern blev helt förälskad i boken. Hon gick runt med den och gav den till sin rektor. Och jag blev bombarderad av mejl från föräldrar och barn som upplevt samma sak. Det var en livsomvälvande händelse, berättar Malin.

"Coolt med ADHD" är fortfarande hennes bästsäljare.

Efter det har det alltså kommit ytterligare elva böcker i serien. Alla handlar om barn med olika utmaningar. Det kan vara allt från npf-diagnoser och ångest, till särskild begåvning, introversion och högkänslighet.

Den nya boken om dyslexi kom till i samtal med hennes förläggare. Eftersom hon skrivit om så många andra diagnoser tyckte de båda att det var dags för en bok om dyslexi.

– Min pappa har dyslexi, så jag har intervjuat honom. Relationen mellan Manda och Lelle är baserad på hans relation till min dotter. Malin har också tagit hjälp av logopeden Anna-Karin Arnald och av föreläsaren, författaren och dyslektikern Susanna Cederquist som driver En Bild av Dyslexi.

Boken avslutas med fakta om dyslexi och tips på mer läsning. Det finns en tydlig pedagogisk ambition i böckerna. Malin Roca Ahlgren är själv utbildad lärare.

– Det är bra att använda en skönlitterär barnbok för att lyfta diskussionsfrågor i skolan, säger hon.

Text och foto: Marja Beckman

Hennes dotter inspirerade henne att börja skriva om barn och unga med npf och andra funktionsnedsättningar.

- Malin Roca Ahlgren är författare och redaktör på förlagen Kikkuli och Mrshyper. Hon arbetade tidigare som lärare och specialpedagog, men blev utbränd och har fortfarande svårt för skolmiljöer.
- Hon har skrivit ett 30-tal böcker – både barn- och ungdomsböcker, romaner och faktaböcker. Många handlar om olika sorters funktionshinder och funktionsnedsättningar.
- Just nu skriver hon på en ungdomsroman tillsammans med sin dotter. Den är baserad på ungdomarna på Nilaskolan.

Bornholmsbyn - en ny app!

Bornholmsbyn kan användas tillsammans med Bornholmsmodellens språklekar eller som en fristående app.

Appen ska ses som ett komplement till andra språk- och läsaktiviteter. Den följer Bornholmsmodellens struktur.

Tyngdpunkten ligger på att öva sambandet bokstav-ljud i Bokstavshuset. Målet är att kunna ljuda ihop orden i Läshuset.

Tidigare appar i serien är Bornholmslek och Bornholmsstugan.

www.bornholmsmodellen.se

Everway

tidigare Oribi

Lärande för alla

Digitala verktyg för inkluderande undervisning

Läs mer här!

NYHET!

AI VoiceWriter

- Programmet ger dig allt i ett - enkelt och effektivt

- Tal till text och text till tal
- Chattrum för 10 deltagare med simultanöversättning på flera språk samtidigt
- Chatten ger dig chatthistorik, mötesprotokoll och att-göra-listor
- AI stöd för att skapa dokument och e-post för olika målgrupper
- Effektiv och enkel AI korrekturläsning och omformulering
- Enkel och kraftfull AI-sökning med Tal till text även direkt till andra program på både Windows och Mac

WorldPenScan Go! Digital Skannerpenna som klarar

Textfångst OCR – känner igen 55 skanningspråk: Skanna till fil och få texten uppläst och visad på den inbyggda pekskärmen eller skanna direkt till andra enheter

Skanna, översätt och lyssna: Skanna och få texten översatt och visad på skärmen samt uppläst på det översatta språket

Tvåvägs översättning – polyglott klarar 112 språkvarianter: Tala till pennan på ett språk och få det översatt och skrivet på skärmen samt uppläst på det översatta språket

Tal till text (diktering): Diktera till pennan och få det utskrivet på skärmen. Både text och inspelat ljud kan överföras till andra enheter

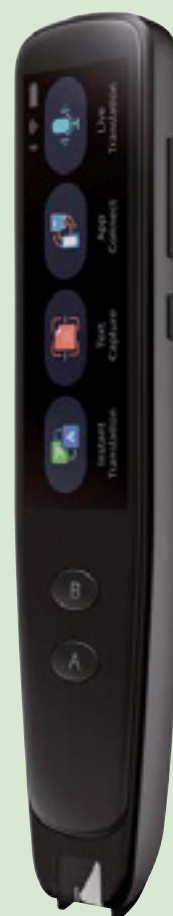
Pennan fungerar helt fristående med den inbyggda displayen! eller med Win/ Mac/ iOS/ Android GRATIS APP. Ansluts till Internet med WiFi och till andra enheter med Bluetooth/USB

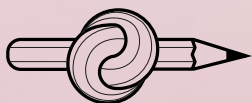
Hur stor är den: Som på bilden skala 1:1. Exceptionellt mycket funktioner i en mycket behändig storlek. 146,5x31,6x14,3 mm

XnX Data AB

Box 6058, 192 06 Sollentuna,
Tel: 08-626 71 00

www.xnndata.se, E-post: info@xnndata.se

**Kontakta Helene Kindstedt Rådgivare
på Skrivknuten:**
skrivknuten@dyslexi.org eller
073 415 77 88

Fråga Skrivknuten

Fråga: Jag har dyslexi och vill ta körkort. Är det möjligt?

Svar: Det går fint att ta körkort med dyslexi. Det finns gott om bra anpassningar och hjälp och stöd att få både under studier och provsituation vid dyslexi.

Du behöver ett intyg som beskriver dina behov, för att få göra det anpassade provet. Syftet med det är inte att sälla bort dig, utan för att provförrättaren ska känna till vad det

är du behöver hjälp med. De har fått utbildning om dyslexi och andra funktionshinder.

Anpassningar av provet kan innebära att du kan få

- **Muntligt kunskapsprov** – du kan få göra antingen ett fullständigt muntligt prov eller ett uppläst prov där du får följa med i texten och välja mellan färdiga svarsalternativ.
- **Förlängd provtid och ljudstöd**

De anpassade proven som Trafikverket idag använder har personer från Dyslexiförbundet och

Svenska Dyslexiföreningen varit med och arbetat fram. Syftet har varit att göra det så bra som möjligt för dig.

Intyg för att få anpassat prov

För att få anpassningar behöver du ett intyg som säger att du har svårt att läsa och skriva. Det kan vara skrivet av en logoped eller av specialläraren/specialpedagogen på skolan. Vissa trafikskolor kan också skriva intyg.

Det finns även anpassade körkortsutbildningar för personer som har läs- och skrivsvårigheter/dyslexi. På vissa håll i landet kan man också välja att bo på ett internat och gå en intensivutbildning.

På dyslexi.org och trafikverket.se finns mer information om anpassad körkortsutbildning.

Text: Helene Kindstedt

Hegas

Mera

Läsfrämja lättare. Och läsfrämja mer.

MeraHegas tar läslusten vidare in i klassrummet. Vi ger ut arbetsmaterial och läromedel som lever upp till Igr22. Som gör lästräningen roligare och lättare. För starka läsare formar framtiden. Och du formar läsarna.

LÄSNYCKLAR
OCH LEKTIONS-
MATERIAL
HITTAR DU PÅ
MERAHEGAS.SE

HÄR ÄR NÅGRA AV
VÅRA ARBETSMATERIAL.
JUST DESSA ÄR
KORTSPEL!

UNDERLÄTTA LÄSPROCESSER?
STARTA BOKCIRKLAR
SOM FUNKAR?
VI HAR FORTBILDNINGEN
DU BEHÖVER!

MeraHegas hittar du hos hegase, Läromedia och Adlibris.

Tack för att ni samarbetar med Dyslexiförbundet

Med ert stöd kan vi fortsätta
att göra vardagen enklare för alla som har
svårt att läsa, skriva och räkna.

Gävleborgs styrelse talade utredningar med politiker

Den 17 mars mötte styrelsen för Dyslexiförbundets distrikt i Gävleborg en oppositionspolitiker och talade om uteblivna dyslexiutredningar och dess konsekvenser. Marie-Louise Dangardt (S) representerar den politiska oppositionen i Region Gävleborg. Bengt-Erik Johansson är idag ordförande för Dyslexiförbundets distrikt i Gävleborg. På mötet med Dangardt medverkade också kassören Maria Wilen, sekreteraren Lena Andersson, samt Maria Wikström, som bor i Sandviken och är förälder till en niondeklassare med dyslexi.

I början av 2020 beslutade Region Gävleborg att upphöra med dyslexiutredningar för barn och unga. Motiveringen var dels att man måste fokusera på de grupper som har störst behov av logopeder, till exempel de som har språkstörning. Dels att det inte krävs någon dyslexidiagnos för att få stöd i skolan.

Eftersom regionen även har tagit bort möjligheten att få en remiss och göra utredningen i en annan region, återstår nu enbart att betala för utredningen ur egen ficka. En kostnad på cirka 6 000–12 000 kronor.

– Men när man blir lite äldre och vill söka högskola eller universitet krävs ofta en utredning som är högst fem år gammal för att man ska få stöd på utbildningen. Det blir ojämnt om man inte har föräldrar eller släktingar som kan betala en utredning, säger Bengt-Erik Johansson.

Det var en rödgrön majoritet som röstade igenom beslutet att upphöra med utredningarna. Sedan valet 2022 styrs Region Gävleborg av en borgerlig koalition. – Marie-Louise Dangardt hävdade att hon nu hade insett att beslutet fått oanade konsekvenser, berättar Bengt-Erik Johansson.

Dangardt var enligt Bengt-Erik Johansson intresserad av att driva frågan vidare och till hösten planeras en hearing som kan leda till en vidare diskussion.

Text: Marja Beckman
Foto: Sara Oscarsson, politisk sekreterare

Händelse	När och var	Info/anmälan/arrangör
Årsmöte Distrikt Örebro	15 maj kl 18.30. Brukarhuset, Mellringevägen 120 B i Örebro.	Anmälan till orebrolan@dyslexi.org.
No child left behind – föreläsning om dyskalkyli	27 maj kl 9–15, Silviasalen, Sofiavägen 2D, Lund	Anmälan till Skånes kompetenscentrum för elever m dyslexi och dyskalkyli, kompetenscentrum.dyslexi@skane.se
EDA Summer Seminars 2025	27–28 juni i Venedig.	Läs mer på den europeiska dyslexiorganisationen EDA:s hemsida: https://eda-info.eu
Nominera till Dyslexipriset 2025!	Senast 31 augusti behöver vi din nominering.	Lämna nomineringen här: https://dyslexipriset.com/nominering/
Pedagogisk kartläggning av läs- och skrivsvårigheter/dyslexi	Webbutbildning 4 halvdagar: 9/9, 10/9, 16/9, 8/10 2025	Läs mer på www.dyslexiforeningen.se
Interventioner vid dyskalkyli och matematiksvårigheter	11 september kl 9–15. Distansutbildning.	Anmälan till Skånes kompetenscentrum för elever m dyslexi och dyskalkyli, kompetenscentrum.dyslexi@skane.se
Bokmässan i Göteborg	Svenska mässan i Göteborg, 25–28 september	Dyslexiförbundet kommer att finnas där. Läs mer på www.bokmassan.se
Högläsningens betydelse genom hela skoltiden	Webbutbildningsdag 15 oktober 2025 kl 13-16.15	Läs mer på www.dyslexiforeningen.se
Matematiksvårigheter i högstadiet och gymnasiet	Webbkonferens, 20 okt – 10 nov.	Fortbildning för skolpersonal. Arrangörer är Skolporten. Kontaktperson: Nina Fahlén, nina.fahlen@skolporten.se .
Webbkonferens om läs- och skrivsvårigheter	Webbkonferens, 29 okt – 21 nov.	Fortbildning för skolpersonal. Arrangörer är Skolporten. Kontaktperson: Nina Fahlén, nina.fahlen@skolporten.se
Webbkonferens om språkstörning/DLD	Webbkonferens, 29 okt – 21 nov.	Fortbildning för skolpersonal. Arrangörer är Skolporten. Kontaktperson: Nina Fahlén, nina.fahlen@skolporten.se
Läs- och skrivinläring - teori och praktik	Webbutbildning 3 halvdagar: 17/11, 24/11, 25/11	Läs mer på www.dyslexiforeningen.se
Glad sommar! Kansliet är stängt för semester under veckorna 26–32.		

Familjeläger i Skåne

Dyslexiförbundet Distrikt Skåne planerar ett barn- och familjeläger för sina medlemmar den 13 och 14 september. Lägret kommer att vara i Åsljunga och programmet innehåller både aktiviteter och informativa föreläsningar.

Man kan välja om man vill delta en dag eller två dagar med övernattning. Inbjudan och mer information kommer i juni.

Text: Rio Hellgren

Inger Rålenius besökte Borås

Den 12 mars fick Dyslexiförbundet i Borås besök av Inger Rålenius som talade om stöd, anpassningar och möjligheter som kan göra vardagen lättare för alla med dyslexi och dyskalkyli. Bibliotekets representanter berättade om Legimus och talböcker.

Skriv till forbundet@dyslexi.org om ni vill ha hjälp med föreläsare till ert distrikt!

Foto: Privat

Vill du berätta något för tidningen?

Har ni något på gång i er förening eller har ni gjort något som ni vill dela med er av? Välkommen att ringa eller mejla Läs & Skrivs redaktör Marja Beckman!

Jag svarar vanligtvis måndag–torsdag kl 9-16. Om jag inte svarar, lämna ett meddelande eller skicka ett sms. marja.beckman@dyslexi.org, tel 076-0529288.

Foto: Elin Heinö

Dyslexiförbundet

Spånga torgväg 4
163 51 Spånga
Tel 08-665 17 00
helgfri tisdag–torsdag
kl 09.00 – 15.00
forbundet@dyslexi.org

Förbundsordförande

Catrine Folcker
catrine.folcker@dyslexi.org

Kanslichef

Helene Kindstedt
073-415 77 88
helene.kindstedt@dyslexi.org

Distrikt

Distrikt Blekinge

Anders Abrahamsson
Tel: 070 836 80 53
blekinge@dyslexi.org

Distrikt Dalarna

Peter Östlund
Tel: 070-637 99 82
dalarna@dyslexi.org

Distrikt Gotland

Olle Hammarberg
Tel: 073-335 77 91
gotland@dyslexi.org

Distrikt Gävleborg

Bengt-Erik Johansson
gavleborg@dyslexi.org
bengt.erik.johansson@dyslexi.org
070-238 63 20

Distrikt Halland

Sofia Johansson
sofia.johansson@dyslexi.org
halland@dyslexi.org

Distrikt Jämtland

Vakant
jamtland@dyslexi.org

Distrikt Jönköping

Conny Gustafsson
Tel: 070-474 78 65
jonkoping@dyslexi.org

Distrikt Kalmar

Vakant
kalmar@dyslexi.org

Distrikt Kronoberg

Vakant
kronoberg@dyslexi.org

Distrikt Norrbotten

Bengt Westling
Tel: 070-200 31 84
bengt.westling@dyslexi.org

Distrikt Skåne

Mige Lundahl
072-350 86 61
skane@dyslexi.org

Distrikt Stockholm

Kicki Glasberg
Tel: 070-556 76 33
kicki.glasberg@dyslexi.org
stockholms_lan@dyslexi.org

Distrikt Sörmland

Agnetha Andersen
agnetha.andersen@dyslexi.org

Distrikt Uppsala

Petra Forsgard
Tel: 070-605 67 45
uppsala_lan@dyslexi.org

Distrikt Värmland

Anna Ehrencrona
Tel: 070-481 88 91
varmland@dyslexi.org

Distrikt Västerbotten

Åsa Hägg Lund Larsson
Tel: 070-581 99 97
vasterbotten@dyslexi.org

Distrikt Västernorrland

Ådalens lokalförening
Jan Brundin
Tel: 070-343 97 51
Jan.brunidin1957@outlook.com

Sundsvalls lokalförening

Christina Stina Lennartsdotter
christina.lennartsdotter@dyslexi.org

Distrikt Västmanland

Tommy Karlsson
Tel: 070-654 64 69
vastmanland@dyslexi.org

Västra Götaland

Kjell-Åke Eriksson
Tel: 070-360 24 25
vastra_gotaland@dyslexi.org

Distrikt Örebro

Gert Andersson
Tel: 070-754 96 29
orebolan@dyslexi.org

Distrikt Östergötland

Gudbjörg Gudjonsdottir
Tel: 076-023 50 72
norrkoping@dyslexi.org

Skrivknuten ger råd och stöd!

På Skrivknuten kan du få råd och stöd om läs-, skriv- och räkneshälsor. Du kan också få tips om hjälpmedel, böcker och metoder.

Rådgivning ges på telefon, men det går också att boka tid för ett personligt besök eller ett videosamtal. Det är gratis för privatpersoner. Skrivknuten tar emot studiebesök och föreläser mot en avgift.

Vår rådgivare heter Helene Kindstedt.
Mobil: 073 - 415 77 88
Epost: Skrivknuten@dyslexi.org
Post och besöksadress: Spånga torgväg 4, 163 51 Spånga

Hela denna sida är en annons

EQUAZEN® – det smarta valet

Ny design – samma kvalitet och innehåll

Equazen, tidigare eye q, innehåller en välstuderad och specifik kombination av fettsyror omega-3 och omega-6 från fisk och växten nattljus. Kosttillskottet som är många familjers favorit runt om i världen har nu bytt design till en ny mer miljövänlig förpackning. Innehållet däremot är samma välbalanserade kombination av EPA, DHA och GLA.

Ny design
Samma
innehåll!

Equazen® – det smarta valet

eye q utvecklades av engelska forskare i bolaget Equazen för över 20 år sedan och har sedan dess varit många familjers favorit runt om i världen. Det internationella namnet på eye q är Equazen – och så heter produkten numera också i Sverige. I samband med namnbytet övergår man också till en ny mer miljövänlig förpackning – innehållet förblir däremot samma välbalanserade kombination av fettsyror EPA, DHA och GLA.

Eftersom vår kropp behöver de essentiella fettsyror omega-3 och omega-6 och inte kan tillverka dem själv så måste de tillföras via kosten. Equazen innehåller en välstuderad och specifik kombination av fettsyror, är därför trygg att använda och ett enkelt och smidigt sätt att tillgodose det dagliga intaget.

För hjärnans funktion

Fettsyran DHA bidrar till att bibehålla hjärnans normala funktion. Den gynnsamma effekten uppnås vid ett dagligt intag av 250 mg DHA. Vi får i oss en del fettsyror via kosten men för att säkerställa intaget, väljer många ett högkvalitativt extra tillskott. Fleromättade fetter och dess roll för inlärning är ett växande forskningsområde.

För att passa alla åldrar finns Equazen både som kapslar, tuggisar och i flytande form. Tuggisarna med naturlig smak från jordgubb och Equazen flytande i smaker citron och vanilj har blivit stora favoriter bland de som inte kan svälja kapslar.

Equazen säljs på apotek, nätapotek, i hälsobutiker och fraktfritt via www.newnordic.se